

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Problematyka i profilaktyka wypalenia zawodowego służb społecznych		brak	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Pedagogiki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Praca socjalna	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
Małgorzata Niemkiewicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godz. wykład	
Sposób realizacji zajęć		15 godz. pracy własnej studenta	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godz. pracy własnej studenta związanej z przygotowaniem do sprawdzianów	
Liczba godzin		Razem 60 godz. - 2 punkty ECTS	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - kolokwium		
	Podstawowe kryteria oceny		
	1. Sprawdziany wiedzy z problematyki stresu i wypalenia zawodowego - poziom wiedzy przedmiotowej. 2. Wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie pracy pisemnej na temat źródeł stresu oraz profilaktyki wypalenia zawodowego w wybranym obszarze pracy socjalnej - umiejętności zastosowania wiedzy w opisie i interpretacji zjawisk. 3. Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - wywiązywanie się w terminie z realizacji zadań podejmowanych w ramach pracy własnej.		
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	kolokwium	praca zaliczeniowa
	Wiedza	
S2A_W07	+	
	Umiejętności	
S2A_U06	+	
	Kompetencje	
S1A_K01		+
S2A_K04		+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu: etyczne dylematy pracy socjalnej

B. Wymagania wstępne

Student/ka posiada podstawową wiedzę ogólną z zakresu pracy socjalnej, wiedzę na temat podstaw prawnych i systemu instytucjonalnej pomocy społecznej oraz umiejętności z zakresu diagnozowania i ewaluacji pracy środowiskowej.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie ze zjawiskiem wypalenia zawodowego jako stanu wyczerpania jednostki spowodowanego nadmiernymi zadaniami stawianymi jej przez fizyczne lub społeczne środowisko pracy. Studenci otrzymają narzędzia diagnostyczne do oceny poziomu stresu oraz wypalenia zawodowego, oraz praktyczne wskazówki dotyczące sposobów zapobiegania tym zjawiskom.

Treści programowe

Przyczyny, objawy, uwarunkowania i skutki stresu z uwzględnieniem specyfiki pomocy społecznej
Geneza wypalenia zawodowego pracowników socjalnych
Metody ograniczania stresu i wypalenia w pracy socjalnej
Warsztaty przeciw nadmiernemu stresowi

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Bilska E., Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych, [w:] W kręgu zagadnień pracy socjalnej
Fengler J., Pomaganie męczy, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk
Szmagański J., Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych, Instytut Rozwoju Służb Społecznych
Trawkowska D., Wypalenie zawodowe wśród pracowników socjalnych i sposoby przeciwdziałania [w:] Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych
Wypalenie zawodowe: przyczyny i zapobieganie, red. nauk. Helena Sęk, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Maslach Ch., Leiter M.P., Pokonać wypalenie zawodowe: sześć strategii poprawienia relacji z pracą, Wolters Kluwer Polska, Warszawa
Owczarek D., O zjawisku wypalenia zawodowego wśród pracowników socjalnych, Świat Problemów, 2011, nr 7

B. Literatura uzupełniająca

Litzke S.M., H. Schuh, Stres, mobbing i wypalenie zawodowe, Wyd. GWP, Gdańsk
Ogińska-Bulik N., Stres zawodowy w zawodach usług społecznych, źródła, konsekwencje, zapobieganie, Wyd. Difin, Warszawa
Sandrin L., Jak się nie wypalić pomagając innym: sposoby przezwyciężania zespołu wypalenia zawodowego, Wydawnictwo Jedność, Kielce

Kierunkowe efekty uczenia się

[S2A_W07]
[S2A_U06]
[S2A_K01] [S2A_K04]

Wiedza

Student/ka:
[S2A_W07] Ma poszerzoną wiedzę na temat stresu i wypalenia zawodowego służb społecznych, identyfikuje ich uwarunkowania w instytucjach pomocy społecznej, zna psychologiczne i społeczne skutki wypalenia zawodowego, zna symptomatologię wypalenia zawodowego, posiada wiedzę o metodach i narzędziach przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

Umiejętności

Student/ka:
[S2A_U06] Potrafi zidentyfikować środowiskowe i osobowościowe czynniki stresogenne i określić ich wpływ na funkcjonowanie zawodowe, umie korzystać z wybranych technik, które mogą służyć przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu (superwizja, interwencja kryzysowa, grupa wsparcia, kontrakt), potrafi współpracować w zespole w celu ograniczenia stresu organizacyjnego.

Kompetencje społeczne (postawy)

Studen/ka:

[S1A_K01] Ma świadomość wpływu syndromu wypalenia zawodowego na efektywność działań zawo-
dowych, zarówno w relacjach z klientami jak i współpracownikami. Jest przygotowany do rozpoznawania elementów sytuacyjnych i osobowościowych stanowiących obciążenia za-wodowe.

[S2A_K04] Potrafi zidentyfikować i wrażliwie i profesjonalnie reagować na sygnały o rozwijającym się wypaleniu zawodowym u współpracowników. Potrafi identyfikować i ujawniać czynniki organizacyjne odpowiedzialne za tworzenie sytuacji obciążających.

Kontakt

malgorzata.niemkiewicz@wp.pl